

відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Даним Законом також проголошується принцип відкритості влади та реалізації права на інформацію, визначеного статтею 34 Конституції України (частина 1 статті 21 Закону). Згідно з частиною 2 статті 1 Закону, публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених Законом. Право на доступ до публічної інформації, відповідно до Закону, гарантується, зокрема, обов'язком розпорядників інформації надавати та оприлюднювати інформацію, крім випадків, передбачених Законом.

Шляхи доступу до інформації визначено статтею 5 Закону. Однією з умов надання інформації законодавцем визначено запит на інформацію, що, в свою чергу, є новим важелем впливу на підвищення представницької ролі органів виконавчої вла-

ди. Запит на інформацію — це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що є у його володінні.

ПИТАННЯ БЕЗ ВІДПОВІДЕЙ

Оскільки Закон України «Про доступ до публічної інформації» набув чинності нещодавно, важко прогнозувати розвиток та поширення практики подання інформаційних запитів на цьому етапі.

На нашу думку, запитувач інформації, що відповідно до положень статті 12 Закону є суб'єктом відносин у сфері доступу до публічної інформації, напевно опиниться у такій ситуації, коли йому буде відмовлено у наданні запитуваної інформації, що є результатом неправильного трактування Закону. Зокрема, законодавцем визначено інформацію, яка не може бути надана на вимогу особи, що відповідно до статті 6 Закону може бути ідентифікована як інформація з обмеженим доступом. До такої інформації належить: конфіденційна інформація, таємна інформація, службова інформація. Таким чином, є визначені Законом винятки, які дозволяють не надавати запитувану інформацію.

У той же час, згідно з частиною 7 статті 6, обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений. Але, відповідно до частини 2 статті 9, документам, що містять інформацію, яка становить службову інформацію, присвоюється гриф «для службового користування», а тому запитувачу може бути відмовлено в наданні хоча б частини інформації з цього документа.

Виникає запитання: що мав на увазі законодавець, зазначивши в цій частині норми Закону, що доступ до документів з грифом «для службового користування» надається відповідно до частини 2 статті 6 цього Закону? Адже частиною 2 статті 6 не передбачено механізмів реалізації доступу ані до вказаних документів, ані до інформації, яка в них міститься.

У той же час Законом передбачено відповідальність за порушення законодавства про доступ до публічної інформації, зокрема за необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом (частина 7 статті 24). Особа, чий законні права та інтереси порушені розпорядником

Богдан БІЛЕНКО, юрист ЮФ «Антика»

Закон України «Про доступ до публічної інформації», що набув чинності минулого місяця, Міністерство юстиції України у своїх роз'ясненнях від 13 травня 2011 року назвало «інформаційним проривом». Чи справдяться настільки високі очікування від нового Закону — покаже час.

Позитивні зміни, на нашу думку, перш за все, відчують на собі запитувачі відкритої інформації, що і раніше мала вільний доступ. Достатньо чітка регламентація взаємовідносин запитувачів та розпорядників інформації, встановлення адекватних строків виконання інформаційних запитів та перехід до індивідуалізації відповідальності за невиконання вимог Закону мають сприяти належній реалізації конституційного права громадян вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію. Не можна не відзначити запроваджені Законом принципово нові підходи щодо порядку реалізації права на доступ до інформації за інформаційним запитом. Позитивним, порівняно із Законом України «Про звернення громадян», є зобов'язання розпорядників інфор-

мації на рівні із своєчасним розглядом та відповіддю на запити надавати повну, точну і достовірну інформацію з порушених у запитах питань.

Деяко інша ситуація щодо інформації з обмеженим доступом. Законом України «Про доступ до публічної інформації» визначено види інформації з обмеженим доступом (конфіденційна, таємна та службова), встановлені умови обмеження доступу до такої інформації та визначена інформація, доступ до якої не може бути обмежений. Разом із цим порядок доступу до таємної і службової інформації наразі на належному рівні не врегульований. Не визначено також і порядок погодження поширення конфіденційної інформації з особами, що обмежили її доступ, тощо. Тому на цьому етапі застосування Закону можна очікувати виникнення спірних питань щодо правомірності обмеження доступу або, навпаки, надання тієї чи іншої інформації. Ситуація може поліпшитись із врегулюванням на законодавчому рівні порядку доступу до інформації з обмеженим доступом — підготовка законопроекту стосовно вдосконалення законодавчих актів щодо доступу до інформації з обмеженим доступом та відповідальності за порушення таких актів передбачена Указом Президента України від 5 травня 2011 року № 547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації».